У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVII. Ч. 196. СЕРЕДА, 28-го ЖОВТНЯ 1970 ЦЕНТІВ 15 CENTS ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, OCTOBER 28, 1970 No. 196. VOL. LXXVII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Вівторок, 27 жовтня 1970

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ НІКСОН КАТЕГОРИЧНО ВІДКИНУВ І НАЗВАВ неморальним звіт Президентської Комісії, призначеної ще за през. Джансона, в якому говориться, що порнографічна література не призводить до злочинів, звихнень і сексуальних збочень. Президент сказав, що порнографія в усіх її видах сприяє корупції та розкладові суспільства, і тому кожний стейт ЗСА повинен заборонити таку „продукцію". В заяві президента Ніксона, розданій у Балтиморі під час його виступу з підтримкою республіканських кандидатів у стейті Мериленд, сам звіт згаданої комісії названо неморальним, а його висновки схарактеризовані, як вияв морального банкрутства.

УРЯД ПРЕЗИДЕНТА НІКСОНА ВИЗНАЧИВ СУМУ, яку можна буде видати в 1972 році на потреби держави: 225 більйонів долярів. Якщо цей бюджет буде дотриманий, то держава матиме надвишку. Однак, все залежатиме від того, коли закінчиться сучасний економічний спад. Урядові чинники передбачають, що в середині 1972 р. американська економіка буде розвиватись повною силою.

ГРУПА НЕГРІВ ТРИЧІ АТАКУВАЛА поліційну станицю в Каїро, Ілл., обстрілюючи будинок, і кожного разу поліція відігнала геть напасників. Посадник міста Каїро А. Томас заявив, що це вже не расові заворушення, а „відверте збройне повстання". Поліція покищо не проводила арештів, хоча одного молодого негра вирішено заарештувати — поліція поранила його під час нападу на станицю. Група напасників складалася з 15-18 негрів.

ПІД ЧАС ПЕРЕСТРІЛКИ В ДІТРОЙТІ між поліцією і членами „Крайового Комітету для поборювання фашизму", що є частиною організації Чорних Пантер, одного поліцая було вбито, а другого поранено. До будинку, де міститься штаб Комітету, підведено панцерні з'єднання.

ВПЕРШЕ ВІД 1946 Р. КОМУНІСТИ В СТЕЙТІ НЮ ЙОРК БРАТИМУТЬ УЧАСТЬ у виборах до американського Конгресу. Вони зібрали для цього досить підписів під петицією про участь у виборах, для чого необхідно мати щонайменше 12 000 підписів. Від комуністичної партії ЗСА на сенатора кандидує 66-літній Арнольд Джонсон, на губернатора стейту Рашід Сторі, на заступника губернатора — Грейс Мора Ньюмен. Крім них, у виборах братимуть участь представники двох інших марксистських партій: Соціялістичної Робітничої партії та Соціялістичної партії Праці.

НЕВЕЛИКА ЕКСПЛЬОЗІЯ МАЙЖЕ НЕ ПОШКОДИЛА БУДОВИ в Кентському стейтовому університеті в Огайо. Вибух стався в будинку, де міститься центр Студій людських відносин та канцелярія Об'єднання чорних студентів. Пошкоджено тільки двері й частину стіни.

У СВІТІ

ПАПА ПАВЛО VI ПРОВІВ в неділю 25 жовтня канонізацію 40 римо - католицьких духовників, які згинули мученицькою смертю в 16 і 17 сторіччях в ході релігійної боротьби в Англії. Канонізаційна процедура в справі тих 40-ка англійських духовників велася впродовж 300 років, а 9 років тому рішено довести її до кінця. Ця справа породила гострі суперечки в Британії, бо Англіканська Церква добачувала була первісно в тому акті Апостольської Столиці неприхильну супроти неї демонстрацію. Однак на канонізаційній церемонії у соборі святого Петра, на яку прибула з Британії вся римо - католицька ієрархія з кардиналом Джаном Гінаном у проводі, був представник також Кентерберського архиєпископа д-ра Майкела Рамзі, та співано гимни Англіканської Церкви. Папа промовляв по-англійськи.

ЄГИПЕТ ПОГОДЖУЄТЬСЯ на продовження воєнного перемир'я з Ізраїлем на дальших 60 днів — проголошено в керівному щоденнику „Аль Ахрам", без застереження, що це може статися тільки тоді, коли Іраїль відновить мирові переговори за посередництвом Ґуннара Яррінґа з Об'єднаних Націй. Припускають, що вдасться знайти компромісову формулу для непоступливих дотепер становищ Ізраїлю і Єгипту в справі протилетунських ракет в смузі Суезького каналу й таким чином зліквідувати формальну причину, яка перешкоджує розпочати мирові переговори.

У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ ВІДБУЛИСЯ важливі, строго засекречені наради цілої державної верхівки: в надморській місцевості Вунґтав на південний схід від Сайґону відбулася під головуванням президента Нґуєна Ван Тіє конференція, в якій взяли участь 29 членів уряду, чотири командуючі генерали чотирьох військових округ, голови адміністрації з 44-ох провінцій, шість посадників найбільших міст і 250 повітових шефів. Офіційно заперечено, наче б на тій конференції обмірковували можливість проголошення одностороннього воєнного перемир'я.

ІНДІЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ІНДІРА ҐАНДІ БУЛА одиноким прем'єром, приявним на відзначуванні 25-тиліття Об'єднаних Націй, яка не взяла уччасти в суботнішньому прийнятті в Білому Домі, що відбулося у честь зібраних в Об'єднаних Націях голів держав і урядів. Вона відмовилася виявити причину своєї відсутности. Не виключають, що Індіра Ґанді хотіла задемонструвати своє невдоволення допомогою, що її ЗСА уділяють Пакістанові, та що, може, на її відсутність вплинула неприявність американського амбасадора в Індії, Кеннета Кітінґа, на летовиці, коли вона відлітала з Ню Делі почерез Москву до Ню Йорку. Кітінґ буцім-то — заспав, після чого потягли до відповідальности службовика амбасади, який мав доручення збудити його. Неприхильна Америці індійська преса роздула ту дрібну справу.

ПРЕЗИДЕНТОМ РАДИ АТЛАНТІЙСЬКОГО СОЮЗУ (НАТО) СТАВ італійський міністер закордонних справ, кол. прем'єр Італії Альдо Моро. Міністри закордонних справ НАТО чергуються на тому становищі. В цьому році головство Ради повинна була перебрати від Ісляндії Греція, але після несподіваної смерти грецького міністра закордонних справ Панайотіса Піпінеліса його пост тимчасово перебрав прем'єр Георґ Пападопульос, який не всилі виїхати з Атен.

КОЛ. ПРЕМ'ЄР ФРАНЦІЇ МОРІС КУВ ДЕ МЮРВІЛЬ ПЕРЕВІВ — разом із своєю дружиною тритижневу подорож по Комуністичному Китаї, на запрошення Китаю. Мюрвіль, який довгі роки був за урядування де Ґолля французьким міністром закордонних справ, мав довгу розмову з прем'єром Чу Ен-лаєм.

Чаушеску обговорював з през. Ніксоном питання міжнародної політики

Вашинґтон. — Під час офіційних відвідин президента комуністичної Румунії Ніколає Чаушеску в Білому Домі, що відбулися в понеділок 26 жовтня ц.р., темою розмов між президентом Ніксоном і його гостем були питання актуальної міжнародної політики, зокрема В'єтнаму, Ляосу і Камбоджі, комуністичного Китаю, Близького Сходу й европейської безпеки. Розмова тривала дві години. Румунський президент прибув до Білого Дому гелікоптером із Вілльямсбурґу у Вірджінії. В Білому Домі Чаушеску вітали дуже урочисто і після його прибуття президент Ніксон разом із своїм гостем відбув перегляд почесної ґвардії і потім був улаштований бенкет на пошану гостя. Чаушеску уже перебував у Білому Домі в суботу 24 жовтня, беручи участь у прийнятті, влаштованому президентом Ніксоном для тридцять й одного голов держав чи керівників їхніх урядів, які прибули до ЗСА у зв'язку із 25-річчям Об'єднаних Націй. Чаушеску був на цьому прийнятті єдиним репрезентантом з-поміж голів комуністичних держав. Після розмови з президентом Ніксоном Н. Чаушеску зустрінувся і конферував по полудні цього ж дня із державним секретарем Вільямом П. Роджерсом, секретарем рільництва Кліффордом М. Гардіном й іншими. В розмові з президентом Ніксоном Чаушеску мав обстоювати погляд, що для встановлення миру у В'єтнамі є особливо вітальною роля комуністичного Китаю.

Слідство в справі атентату на генерала Шнайдера продовжується

Сантіяґо, Чіле. — Після похорону головнокомандувача чілійської армії ген. Рене Шнайдера Шеро, що помер від куль невиявленого досі атентатчика і що його похорон відбувся з участю урядуючого президента Едуарда Фрей Монтальви і новообраного президента Чіле д-ра Алленде, як також членів уряду й генераліції, в Чіле продовжується зусильне слідство в справі цього атентату. У зв'язку з атентатом поліційні чинники розшукують за генералом бриґади Робертом Війо, який у жовтні мин. року очолював один із збунтованих полків і протягом п'яти днів був головнокомандувачем чілійської армії і востаннє подався у відставку. Водночас із цим поліція розписала стежні листи за 28-літнім Хозе Хаіме Мельґозою, колишнім дедективом, як евентуальним співучасником змови в атентаті на ген. Шнайдера. Арештовано і переслухують ряд осіб, здебільшого з-поміж правих націоналістичних кіл. Поліція твердить, що ідентичність атентатника — крайнє правого екстреміста — вже встановлена. Часописи, які

Ген. Рене Шнайдер

підтримували і підтримують д-ра Алленде, пишуть, що атентат на ген. Шнайдера був частиною мілітарної змови, започаткованої правими елементами з метою перешкодити д-рові Алленде в інавґурації на президента Чіле, яка має відбутися у вівторок 3 листопада. В похоронних промовах прославлювано ген. Шнайдера, як мученика.

В Ню Йорку відбулася наукова конференція Українського Соціологічного Інституту

Ню Йорк. (А.М.М.). — У великій залі Українського Інституту Америки відбулася тут у суботу 24 жовтня Наукова Конференція Українського Соціологічного Інституту. Конференцію проводив член Наукової Ради УСІ проф. І. Зелик. Відкрив її і мав програмову доповідь президент Інституту інж. А. М. Мілянич. Ціллю УСІ, як науково - дослідчої установи, є помагати українській спільноті в удержуванні своєї національної ідентичности. І тому УСІ своїм першим завданням ставить досліджувати, скільки є українців в діяспорі й де вони поселені, які умови їх побуту, що їм, як етнічній групі, загрожує, а які обставини й заходи пособляють існуванню української спільноти і її зростанню. З черги прелеґент подав загальний плян наміченої чи вже започаткованої праці. Фінансування праці УСІ думає сперти на масовому перманентному членстві.

Доповідь „Український Соціологічний Інститут у Відні та Український Інститут Громадознавства в Празі" д-ра Степана Ріпецького — нав'язувала до минулого. Інститут у Відні, оснований проф.Михайлом Грушевським у 1929 р. проіснував до його виїзду в Україну, з 1924 році. В Інституті видано друком низку праць, між ними Грушевського „Генетична соціологія" та Володимира Старосольського „Теорія нації".

Інститут Громадознавства в Празі, заснований й ведений Микитою Шаповалом, продовжував працю Інституту Грушевського. Оснований восени 1923 року Інститут, існував і діяв до смерти Шаповала в 1932 році. В роках 1925 до 1927 видавав журнал „Суспільство" зі статтями українських і чужинних авторів, між ними й американських (Е. А. Росса, Ч. А. Еллвуда й П. А. Сорокіна) — видав чотири більші публікації. Інститут згуртував багато українсь-

(Закінчення на 4-ій стор.)

„Народна Воля" змінила формат

Скрентон. — Пресовий орган УРСоюзу тижневик „Народна Воля", що його редакторами є д-р Матвій Стахів та проф. Василь Верган, після деякої перерви почав виходити знову, у майже наполовину зменшеному форматі. Редакція і друкарня були змушені залишити старе приміщення й перенестися на інше, бо попереднє перебрало місто для своїх будов. Тепер „Народна Воля", як повідомлено в числі з 22 жовтня, друкується в чужій друкарні, бо в новому приміщенні немає місця, а друкарські машини були вже занадто старі. Раз на місяць буде виходити додаткове число з чисто союзовими матеріялами.

В ОН розпочалися дебати над ізраїльсько-арабським конфліктом

Об'єднані Нації. — На генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй розпочались в понеділок 26 жовтня ц. р. публічні дебати над ізраїльсько-арабським конфліктом, причому першу промову виголосив єгипетський міністер закордоних справ Махмуд Ріяд, закинувши Ізраїлеві, що той вів від самого початку свого існування політику територіяльного експансіонізму. Він закинув З'єднаним Стейтам, що вони, підтримуючи Ізраїль транспортами зброї, стали співвинуватцями ізраїльської аґресії. Махмуд Ріяд закликав членів Об'єднаних Націй, щоб вони примусили Ізраїль відкликати свої війська з окупованих ним арабських земель і таким чином відновив мир. Махмуд Ріяд промовчав зовсім головну причину, чому Ізраїль відмовляється від мирових переговорів, а саме — порушення Єгиптом воєнного перемир'я уведенням в обшир Суезького каналу совєтських протилетунських ракет. Дебати в Об'єднаних Націях над проблемою Близького Сходу розпочато на просьбу Єгипту, бо, мовляв, тайна дипломатія виявилась безсильною і невдачною. Тому, що Єгипет користується підтримкою збоку більшости азійсько - африканських та всіх комуністичних країн, які разом становлять більшість в ОН, то існує можливість, що буде резолюція, яка буде гірша для Ізраїлю, ані ж резолюція Ради Безпеки ОН з 22 листопада 1967, на яку тоді погодилися всі заінтересовані та яка становить базу для посередницьких мирових зусиль Ґуннара Яррінґа і чотирьох великодержав. Ізраїльський міністер закордонних справ Абба Ебан заявив, що ніяка резолюція Генеральної Асамблеї, прийнята проти волі Ізраїлю, не буде його зобов'язувати і що Ізраїль не буде дебатувати з позицій оскарженого. В тому самому дні шеф ізраїльської військової розвідки, ген. Ахарон Яріф, заявив, що перед 7-им серпня, коли-то проголошено воєнне перемир'я, Єгипет мав в обширі Суезького каналу 16 оперативних батерій протилетунських ракет, а тепер має їх 30-40, по шість ракет у кожній батерії, розпоряджаючи взагалі коло 50-ма такими батеріями, що їх, поруч з єгипетськими вояками, обслуговують 3.000 совєтських вояків.

Совєти називають „ворожим актом" випадковий перелет літака ЗСА

Москва. — Совєтський Союз передав офіційну ноту Америці і Туреччині з протестом проти порушення совєтської повітряної суверенности в середу минулого тижня, коли-то американський 6 - особовий військовий літак, летючи між двома містами в Туреччині, випадково збився під час бурі з дороги і залетів над совєтську Вірменію. Совєтська нота називає той перелет „ворожим актом" та не згадує нічого, що Совєти плянують щодо того літака і його пасажирів, якими були два американські генерали, американський пільот-майор і один турецький полковник. Американська нота вимагала негайного повернення літака і всіх його пасажирів, підкресливши цілком випадковий характер того інциденту. Два представники американської амбасади в Москві дістали дозвіл відвідати інтернованих трьох американських високих старшин і вони відлетіли з Москви до столиці Вірменії Єривані. Ця совєтська нота протесту загострює знову американсько - совєтські взаємини, всупереч минулотижневій „приязній" двогодинній нараді президента Ніксона з совєтським міністром закордонних справ Андреєм Громиком і промові Ніксона в Об'єднаних Націях, в якій він закликав до ревізії дотеперішніх метод закордонної політики та американсько-совєтської співпраці для добра світового миру.

Проф. Пол А. Семюлсон отримав нагороду Нобеля з економіки

Стокгольм. — Професор економіки в Мессачусетському Технологічному Інституті в Кембриджі, Пол Семюлсон отримав так звану Нобелівську Пропам'ятну нагороду за „старання підвищити рівень наукової аналізи в економічній теорії". Проф. Семюлсон займається теорією економіки, особливо студіями над балансом поміж цінами з одного боку та продажем товарів і вимогами ринку збуту з другого. Його твір „Економіка" є підручником у високих школах різних країн світу. 5-ти членний Комітет видатних шведських економістів вибрав його кандидатуру з-посеред ста різнонаціональних кандидатів, а затвердила ту кандидатуру 160-членна шведська Академія Наук. Пов'язану з тією нагородою грошову суму 78.000 дол. складає Шведський Центральний Банк, а не фонд нагороди Нобеля, існуючий в розпорядженні шведської Академії Наук. Проф. Семюлсон був економічним дорадником президентів Дж. Ф. Кеннеді і Л. Б. Джансона і є прихильником теорії, що треба поборювати інфляцію — створюванням великого числа варстатів праці задля ліквідації безробіття.

Врятовано 106 пасажирів літака із Львова

Київ. — Шестичленна команда пасажирського літака типу „АН - 10А" врятувала власне життя і життя 106 пасажирів, погасивши пожежу четвертого мотору та здійснивши посадку вночі на полі поблизу Кишинева. Літак із Львова летів на Симферопіль у Криму, але був змушений через аварію в повітрі, на висоті 5 400 метрів, змінити курс на Кишинів. Тому, що крім пожежі, зірвався пропелер і літак почало трясти, летуни І. Мирошниченко, М. Яковенко, В. Гуськов та ін. посадили машину в пітьмі на кукурудзяне поле, на днище літака, без коліс: „в кабіну через переднє розбите скло політіли качани кукурудзи"... Під час вимушеного приземлення стюардеса Валентина Симоненко поранила руку. Висаджених у полі пасажирів автами перевезли у Кишинів. Про цю пригоду помістила „Радянська Україна" з 21 жовтня репортаж під наг. „Вогненний рейс".

УКРАЇНЕЦЬ ВИСТУПАТИМЕ В ІЗРАЇЛІ

Тель Авів. — У листі, висланому з Греції, з Атен майстер і популяризатор українського народного танку н. Василь Авраменко повідомив, що він їде до Ізраїлю, щоб там виступити на організованому ним Фестивалі українського танку та виконати також і жидівський танець на тему „Горе Ізраїлю", за який колись поляки заарештували В. Авраменка. Крім того, він висвітлить в Ізраїлі кілька фільмів власної продукції та плянує відвідати Туреччину.

УКРАЇНЦІ АКТИВНО ДОПОМАГАЮТЬ ЗЕМЛЯКАМ У ВИБОРАХ

У цьогорічних виборах, що відбудуться у вівторок, 3-го листопада, є чотирьох кандидатів українського роду, активних у своїх громадах і парафіях, членів Українського Народного Союзу, з них двох: Олекса Заброський з Іллиной і Михайло Кіцок з Пенсильвенії, кандидують до Конґресу ЗСА, а двох: Ричард Попович з Рочестеру і адв. Боровський з Дітройту, кандидують до стейтових леґіслятур стейтів Ню Йорк і Мішіґен. В усіх випадках, крім загально-американських Комітетів та в їх рямках, існують ще й окремі комітети громадян українського роду, які — можна б сказати — словом і ділом намагаються причинитися до виборчої перемоги своїх земляків. І так загально-громадський Комітет для вибору Олекси Заброського до Конґресу ЗСА з 6-го конґресового району Іллиной перевів та дальше переводить між українським громадянством збірку фондів на виборчу кампанію, з якої останньо передано кандидатові Олексі Заброському чек на суму $ 5.000. На фото: голова Комітету адв. Роман Смук вручає п. О. Заброському (зліва) чек на $ 5.000 долярів, у приявності члена Комітету мґра Володимира Ничая.

Будова хмаросягу УНС приспішує віднову Джерзі Сити

Джерзі Сиги. — „Будова хмаросягу розгортає будівельний розмах"— твердить в заголовку місцевий "eJersey Journal" з минулої п'ятниці, 23-го жовтня, інформуючи про полагодження всіх урядових формальностей для будови хмаросягу Українського Народного Союзу. У надрукованому на першій сторінці згаданої газети повідомленні сказано:

„Кінцеві пляни для 15-поверхового бюрового будинку на Exchange Place, віднова шістьох виведених з ладу мешкальних домів на долині міста та подання про федеральні позички для одної тисячі домовласників прояснюють сьогодні загальний образ відбудови Джерзі Сиґі.

„Започаткування будови 10-мільйонового бюрового хмаросягу Українського Народного Союзу повинно б статися впродовж найближчих 30 днів — заявив Йосип Лисогір, предсідник 76-літньої братерської організації. На підставі договору, місто Джерзі Сити впродовж найближчих 20 років одержуватиме, замість податків, 15 відсотків від зібраного чиншу за винайм приміщень, що даватиме містові річно приблизно 260,000 долярів.

„Будинок, що стоятиме між вулицями Монтґомері і Ґрін та Рейлровд евеню і будинком Першого Джерзі Національного Банку, матиме 270,000 квадратних стіп ужиткової площі. Крім 15 поверхів від землі, два підвальні поверхи матимуть приміщення для постою 100 автомобілів.

„Два поверхи займатиме Український Народний Союз для своїх бюр та для видавництва свого щоденника. Перший Джерзі Національний Банк винаймає четвертий, п'ятий і шостий поверхи із мостовим полученням четвертого поверху з будинком банку. Фінансові фірми та одна мореплавська компанія виявили зацікавлення

(Закінчення на стор. 4-ій)

Об'єднання Українських Письменників „Слово" видало свій 4-ий збірник

Ню Йорк. — Заходами й у видавництві Об'єднання Українських Письменників „Слово" появився з нагоди 15-річчя існування цього Об'єднання, що припадало в 1969 році, четвертий уже з черги літературно-мистецький збірник п. н. „Слово" з підрозділами: література, мистецтво, критика, мемуари і документи. Видано збірник, як і попередні збірники, у твердій оправі з віньєтою Якова Гніздовського на 256 сторінках друку. Зредаґували збірник: Святослав Гординський, як головний редактор, і Юрій Клиновий. Відкривається збірник публікаціями недрукованих чи маловідомих творів О. Стефановича, П. Тичини, Л. Мосендза та Порфірія Горотака. Із поетів взяли в цьому збірнику участь: Олег Зуєвський, Ганна Черінь, Олекса Гай-Головко, Діма, Яр Славутич, Володимир Скорупський, Борис Олександрів, Лідія Далека, Никифор Щербина, Юліян Колесар, Микола Щербак, Петро Карпенко-Криниця, Олександра Черненко, Мусій Матула, Богдан Мазепа, Юрій Коломиєць, Роман Бзбовал, Любомир Госейко. Із прозаїків виступили із своїми творами: Богдан Нижанківський, Іван Керницький, Микола Понеділок, Любов Коленська, Іван Боднарчук, Марта Тарнавська, Докія Гуменна. Перекладна література представлена перекладами з Йосефа Мюлберґера — Алли Йогансен, Франсуа Війона — Святослава Гординського й Едґара А. По — Ол. Филиповича. З літературної мемуаристики надруковані спогади або статті О. Стефановича про О. Ольжича, Д. Козія про Б. І. Антонича, Марії Струтинської про людей у житті Івана Франка, Марини Антонович-Рудницької про О. Стефановича, Дмитра Чуба про Б. Антоненка-Давидовича, Лариси Онишкевич про Людмилу Коваленко, Оксани Ашер про М. Драй-Хмару. Завершують 4-ий збірник „Слово" „Візантійські записки", С. Гординського, стаття О. Тарнавського про Бертранда Рассела й есей Юрія Клинового про книжку Джеймса Дж. МекҐреґора „Вільні землі". Видано збірник накладом Української Книгарні в Едмонтоні і її управителя Богдана Мельничука.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢
Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Великих слів велика сила

Минулої суботи 24 жовтня закінчилось офіційне 10-денне святкування 25-річчя Об'єднаних Націй. Хоч демонструючи проти „антисовєтської кампанії" Америки не прибув ніхто з керівної совєтської „тройки", а з сателітних держав тільки румунський президент Ніколяй Чуєшеску зважився приїхати до Ню Йорку, щоб підкреслити свою незалежність від Кремлю, з'їхалось чимало президентів і прем'єрів, включно з старенъким етіопським монархом Гайле Селяссіє. Відбулись церемоніяльні прийняття в Лінкольн Центрі і балевих залях великих нюйоркських готелів, але головною частиною відзначування того ювілею були промови на Генеральній Асамблеї. З-посеред 127-ох держав - членів Об'єднаних Націй промовляли понад 80 їхніх авторитетних представників. Треба признати дипломатам, які прибули з усіх частин світу, що вони зрозуміли реальну вартість тих промов: їх крісла здебільша світили пусткою, хібащо промовляв президент Р. Ніксон чи совєтський міністер А. Громико.

Сказано, безумовно, багато розумного. Поминувши пропагандивні фрази комуністичних промовців та взаємні оскарження ізраїльтян і арабів, — різні поважні й досвідчені державні мужі слушно нарікали на ставлення окремими державами своїх вузьких інтересів понад інтереси світового миру і міжнародної співпраці, — слушно доораджувано створити міжнародне військо, — правильно один африканський делеґат вимагав ревізії чартеру ОН, щоб скасувати право „вета" 5-ох постійних членів Ради Безпеки, — правильно підкреслювано прірву між багатими й бідними у світі, і те що переселення світу і занечищення природи це важливіші справи, аніж суперечки за кордони. Але з усіх тих промов, нарікань і порад нема і не буде ніякої користи.

Покійний Адлі Стівенсон, обороняючи Об'єднані Нації проти їх критиків, сказав, що коли б не стало Об'єднаних Націй, то треба було б негайно творити подібну нову установу. І не можна закинути Об'єднаним Націям, що вони „нічого доброго" впродовж свого 25-річного існування не зробили. Вони погасили полум'я війни між Пакістаном і Індією з приводу Кашміру, між турками і греками на Кіпрі, між Катанґою і центральним урядом в Конґо. Вони вчинили чимало добра в справі економічного піднесення різних недорозвинених країн, у справі харчової допомоги та поборювання заразних хвороб в різних азійсько-африканських державах. Але вони виявились цілком безсильними в таких справах, як совєтська інвазія в Мадярщині у 1956 р., здвигнення берлінського муру в 1961 р., совєтська інвазія в Чехо - Словаччині в 1968 р., затяжна міжплемінна війна в Ніґерії, війна у В'єтнамі, загроза для світового миру від ізраїльсько - арабського спору, справа перенаселення ґльобу, переслідування чорної автохтонної більшости білими меншинами в Південній Африці та Родезії. Навіть такі сумнівної вартости успіхи, як обмеження атомових вибухів підземними вибухами чи заборона поширення атомової зброї, сталися внаслідок не заходів Об'єднаних Націй, а домовлення між Америкою та СССР.

За найбільшу вартість Об'єднаних Націй вважають можливість зустрічі на їх терені дипломатів для довірочних розмов. Найперше місце в порядкуванні світу має далі таємна дипломатія, а не заля пленарних засідань. І коли Об'єднані Нації розрослись до 127-ох членів, то вирішними в міжнародній ситуації є таки великодержави, а між ними ЗСА і СССР на першому місці. Але 10-денні розмови міністрів ЗСА і СССР не дали нічого. Світ далі перебуває у перманентній загрозі збоку двох червоних імперіялістичних центрів — Москви і Пейпінґу, які є також інспіраторами та постачальниками ідей, зброї і грошей для розкладових рухів в різних країнах світу. Занадто сильні впливи в Об'єднаних Націях Совєтського Союзу та азійсько - африканських „революційних" режимів, щоб відтіль могла виходити здорова й успішна акція проти деструктивного заколоту в різних країнах світу.

Тому 25-річчя Об'єднаних Націй не принесло нічого нового й творчого. Звеличники ОН тішаться, що та установа перетривала вже 25 років і має шанси жити далі, хоч її попередниця, Ліґа Націй клиґала тільки 26 років. Цифри не мають великого значення, коли за ними нема творчого духа і коли мертвою є буква чартеру.

Коли на 25-річному ювілеї Об'єднаних Націй лунали голоси за прийняття туди комуністичного Китаю, то це були заклики не для обновлення тієї організації, а приспішення її загину.

М. Петрович

ЗА ОБОРОНУ НАЦІОНАЛЬНОЇ СПАДЩИНИ І ТРАДИЦІЙ

„Хроніка опору" Валентина Мороза — новий видатний твір самвидаву

У попередніх числах „Свободи" вже опубліковано фрагменти з „Хроніки опору" Валентина Мороза. Твір насамперед вказує на те, що роки проведені в концтаборі Мороза не зламали. „Хроніка опору" — це гаряча апологія патріотичного активізму, оборона національних українських традицій, історичних надбань української культури, як теж і палкий засуд організованих Москвою і нашими русотяпами плянових заходів з метою русифікувати Україну, знищити старовинні пам'ятки культури.

Починається „Хроніка опору" описом романтики Гуцульщини, зокрема Космача. „Широке гніздо між горами — Космач. Засіяні на лісистих склонах гір хати — наче розсип цимбал. Безконечне мереживо загород, темні сосни, блакитні контури верхів на горизонті. Первісний поганський триптих: шум ручаю, рідкий звук коров'ячих дзвінків і ген вдалі — собача лайка".

Космач і Гуцульщина, на думку Мороза, уже віддавна були і є дотепер опорою старовинних традицій і самобутности. Багато уваги присвячує Мороз міркуванням на тему значення Церкви і християнських т р а дицій. Ще у XVIII столітті йшла на Гуцульщині боротьба між православною та уніятською Церквами. Побудована тоді в Космачі місцевим майстром Іваном Чупірчуком церква, що згодом дістала назву Довбушевої, бо опришок Довбуш дав на неї велику суму грошей, — була ще православною. В 1773 році церква стала уніятською, і в цьому бачить Мороз позитив. Чому: „Галичина стала провінцією Австрії. Польське панування закінчилось. Уніятство вросло в живе тіло української духовости, стало національним явищем. Боротьба з ним перестала бути національною справою — як і оборона православ'я. Радше навпаки: Росія на забраних у Польщі українських землях швидко робить православ'я засобом русифікації"...

Після приходу совєтської влади Довбушева церква перестала бути церквою. В 1959 році виконком Космачської сільської ради постановив створити в ній музей Довбуша. Проте, як каже Мороз, „у диявола є багато постатей. Деколи вони вдягаються в маску діячів культури..."

Мороз розповідає історію позичення іконостасу з церкви Довбуша для накручування фільму „Тіні забутих предків" та пов'язане з цим лихо, що впало на космачан. Іконостасу, до речі, пограбованого з найцінніших образів режисером Параджановим, дотепер не віддали, а енерґійні протести космачан та діячів української культури у Львові та Києві підпали під категорію „буржуазного націоналізму"

„Націоналісти" і... петлюрівці

Уповноважений в справах церкви в Івано - Франківській області Атаманюк, що розпорядився передати іконостас до Києва, прийшов до Василя Баб'юка, ініціятора створення Довбушівського музею в Космачі з заступником голови косівського райвиконкому та з представником КҐБ. „Почали з такого — пише Мороз: „Яке ви мали право (?) писати? Іконостас забрав, заберу ще й церкву". Швидко розмова уточнилася: „Вас львівські націоналісти підбурюють", „знаємо ваш Космач, тут стояв цілий полк петлюрівців". Не будемо чіплятися до Атаманюка. Звідкіля йому знати, що петлюрівців на Гуцульщині ніколи не було. Не ту академію людина закінчила... За церковні справи він узявся після служби в КҐБ"...

Баб'юк показав Морозові листи львівських „націоналістів". Ось автограф історика Грабовецького, автора монографії „Гуцульське опришківство". Ось патріярх львівських мистців Стефанія Ґебус - Баранецька. Є листи і від київських „націоналістів". Лавреат ленінської премії Олесь Гончар, наприклад, пише: „А історія з іконостасом просто обурлива".

„Дуже показний список „націоналістів". Це — нова сторінка у фельдфебельській „націології". Давніше існував філологічний критерій. „Націоналістом" рахувався кожен, кому не байдужою була судьба українського народу. (В містах Східньої України „записатися" в „націоналісти" було ще простіше: для цього тут достатньо було говорити українською мовою). В домі Баб'юка тема повернулась до мене другим боком: „націоналіст" — кожен, кому не байдужа доля української культури"...

З гнівом оповідає Мороз про плянове нищення церков і історичних та мистецьких пам'яток на Україні. Каґебісти від церковних справ платять за зрізаний хрест 25 карбованців. „Все таки ремесло Юди знецінилось... Колись платили 30 монет. Цікаво, з якого бюджету виділяють серебряники для різунів... Дуже символічний розподіл сил: церкви захищають люди, готові на жертви рати ідеї. Їх мало, але борців все було мало, проте саме вони роблять погоду. Атеїзм користується послугами відпадків... Це дійсно боротьба світла і тьми, як написано в атеїстичних брошурах. Але де світло, де тьма?"

Після цього Мороз широко порушує питання плянового винищування не тільки церков, але й інших пам'яток українського мистецтва та культури, про те, як якийсь „уповноважений" КҐБ Любчик підпалив мистецькі скарби у Львівському музеї, як його „засудили" на 10 років за... „український націоналізм", і за півроку він уже був доцентом Львівського мистецького інституту. Про Літуєву, що знищила скарби гуцульського мистецтва. (Уривки з „Хроніки опору", в яких описуються ці події, ми вже подавали).

Під претекстом боротьби з Церквою — боротьба з нацією

„Літуєва, — пише Мороз, — нищила речі з „хрестами". Загалом: розрушувати основи нації завжди вигідніше під виглядом боротьби з церквою. Церква настільки вросла в культурне життя, що не можна зачепити її, не пошкодивши духовій структурі нації. Не можна представити собі традиційні культурні цінності поза церквою. Необхідно вкінці зрозуміти: боротьба з церквою означає боротьбу з культурою".

Зокрема велике значення, на думку Мороза, має Церква в житті українського народу, передусім Західньої України. „Візьмімо українське відродження в Галичині... Більшість діячів української культури в Галичині вийшли з духовного середовища... Високі культурні досягнення можливі тільки при тяглості традицій. Нічого не загубити, нагромаджувати шар за шаром. Тільки так виростає власна органічна духовість. Її не побудувати за п'ятирічку, як сталінський канал"...

На думку Мороза, нагромаджувати традиції, гармонійно їх між собою пов'язувати — завжди вміли гуцули. „Ті космачани, що з риском будували церкву і возили дзвони, відчували, що церква — не просто церква. На ній стояла нація, духовість — все те, без чого людина стає робочим скотом".

Мороз оповідає про долю Космача, долю Гуцульщини, бо таких Космачів є більше, про сили, що загрожували й загрожують затерти лице Космача, про сталінські виселення. Проте, гуцулів не вдалося зломити. Космачанин повернувся з Сибіру гуцулом, їздить знову й тепер на Сибір на заробітки, але повертається гуцулом. Ліквідація, нищення старовинних українських культурних надбань є також одним з засобів, щоб з української людини вирвати національні корені, її р у с и фікувати. „Хочеш доказати, що ти „проґресивний" — неодмінно забувай своє походження і будь „вселюдиною" (практично це значить — росіянином")".

Такі нахили до „псевдопроґресу" він добачає і серед частини української інтеліґенції, і, на його думку, тут лежить коріння української трагедії. Проте, доки з нації залишиться десята частина, але з повноцінною духовістю — це ще не фатально. З кусника повноцінної верби виростає цілий вербовий гай". На думку Мороза, „над Вірменією уже не висить Дамоклів меч русифікації. Це вже позаду. Вірменія не тільки формально, але й фактично вірменська. Причина вірменських успіхів у тому, як вони ставляться до своєї спадщини. У нас справи підуть „по-вірменськи", але тільки тоді, коли ми перестанемо байдуже споглядати на такі бастіони українського Спротиву як Космач. А покищо Україна є полігоном... На українському пустирі пасуться всі... Навіть у народів, судьба яких складалась щасливіше від нашої, небагато таких незабруднених джерел, бастіонів з таким могутнім інстинктом Опору, як Космач. Їх уважливо стережуть і бережуть, адже це їх скарбниця і рівночасно школа"...

Мих. Килимний

„БРЕЖНЄВ ҐНЬОТ ЛІПУ"

Куритиба. — У Москві часто можна почути такого дотепа:

— Что делает ґенеральний секретарь ЦК партії?

— Брежнєв ґньот ліпу" („Що робить генеральний секретар ЦК партії?" — „Брежнєв гне липу").

„Ліпа" — відомий російський вислів, який означає щось фальшиве, наприклад, „ліповий документ".

Після перенесення 24-го з'їзду КПСС з 1970-го на 1971 рік (що сталося в зв'язку з багатьма „недомаганнями" червоної імперії) московські партійні бонзи звернули увагу, що їхній головач, Леонід Брежнєв, таки буквально нічого не має за собою, не має ніякого політично - теоретичного „баґажу".

— Як же так можна!? — вдарили об поли в Кремлі. — Ленін понаписував стільки, Сталін, хоч значно менше, але теж щось написав. Хрущов наговорив чимало, і баґато з того всього ввібрав у книжки (що, до речі, вже вилучені з обігу). А от у Льоні „ні шила, ні ґвоздя", „так, товаріщі, нельзя".

І робота закипіла, і зненацька на полицях книгарень з'явився двотомник „творів" Л. І. Брежнєва. Все те промови, але тільки ті, що їх Брежнєв виголосив після перебрання верховної влади „тройкою" в 1964 році. Ті ж його промови, які були виголошені раніше, до двотомника не ввійшли, бо в них теперішній генеральний секретар ЦК партії „цілком і повністю" підтримував Хрущова, часто ганив Сталіна. Залишається незрозумілим, коли Брежнєв „гнув ліпу" — в давніших промовах чи в тих, які опинилися в двотомнику? Чи й тоді і тепер? До речі, відома шовіністично - і мперіялістична „доктрина Брежнєва" про „обмежену суверенність соціялістичних країн" у двотомнику знайшла собі місце.

Та й двотомника виявилось замало. Генеральному секретареві належить сказати більше, бодай розвести теревені ще на один том. І Брежнєв почав їздити й говорити, здебільшого в азійських республіках. От недавно він виступав у Алма-Аті, столиці Казахстану, з цікавою промовою.

„Зміцнення й поширення суверенности та незалежности Казахстану" Брежнєв пояснив тим, що ця республіка стала багатонаціональною, що в ній „працюють і живуть представники майже ста націй і народностей". Але що практично криється за цим визначенням, Брежнєв про те не сказав. Тож доведеться тут його дещо доповнити.

Внаслідок „збагачення" Казахстану різними національностями там тепер властиві казахи становлять яких 40%, отож, у своїй країні с т а л и однією з національних меншин. Панівною національною групою в Казахстані є тепер росіяни. Значну частину творять українці, білоруси та балтийці. Але московський уряд, заславши цих людей на освоєння цілинних земиль, одночасно позбавив їх змоги плекати свою мову і культуру.

У взаємних між собою представники не - російського і не - казахського народів у Казахстані змушені порозумівчатися лише російською мовою. Російщиною користуються і мішані подружжя. У вищих школах, опріч казахської мови (і то не всюди), всі інші виклади провадяться російською. Через те навіть справжній казах, бажаючи вивчитись на інженера, аґронома, педагога, повинен вивчити „общепонятний язик". Саму казахську мову „збагачують" російщиною, отож ця мова в майбутньому має „розіллятися у великому російському морі". Це, власне, ствердила конференція в справі мов, що відбулася ще за Хрущова в тій же Алма Аті. На тій конференції визначено, які мови в СССР є „історичними", а які „неісторичними"; до цих останніх московські шовіністи занесли мови українську, білоруську, казахську та інші.

Говорячи про „досягнення" Казахстану, Брежнєв ствердив: „І так скрізь у нашій країні. Це, товариші, і є конкретне втілення на практиці ленінської політики дружби радянських народів, ленінської ідеї інтернаціоналізму".

Тяжко повірити, щоб Брежнєв не помітив, який „фокус" - покус" він зробив із самим словом „країна". Він його вжив у відношенні до всього СССР, а останній, згідно з офіційною конституцією, є не єдиною країною, а федерацією країн, навіть федерацією „самостійних", „н е з а лежних", „суверенних" так званих „союзних республік".

Саме місто Москва зовсім не виглядає на федеративну столицю багатьох країн, вона — російська столиця для СССР. У московських високих школах годі почути лекції мовами неросійських народів Совєтського Союзу. Хоч, наприклад, у московському університеті вчиться багато українців, ніякої україністики там не викладають. Мовами народів „союзних республік" подано тільки гаслові написи на кількох центральних газетах та ще на грошових купюрах. Давніше на пошті можна було надавати телеграми мовами союзних республік, а тепер і це усунули. На од-

Закінчення на стор. 4-ій

МРЯКОБІССЯ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ

Припускаю, що багатьом читачам „Свободи" цікаво буде знати, що відомий американський журнал „Горайзонс" видав дво-томовий люксусовий комплект „Історія Росії" та „Мистецтва Росії". В обох томах термін „Росія" утотожнений із СССР, в обох книжках також всі культурні надбання Київської Руси приписується Росії і т.п. Сподіюсь, що дехто із читачів зареагує листовно на ось такі твердження:

HISTORY OF RUSSIA, editor in charge Wendy Buehr, Horizon Magazine, 551 — Fifth Ave., New York, N.Y. 100017:

p. 16: all "tribes that composed the East Slavs (are) the progenitors of modern Russians"

p. 75: "Russian peoples were not yet united" in 1462 (Ukraine and Eastern Galician were under Lithuanians, etc.)

p. 139: "THE SIBERIAN FRONTIER" "Cossacks like this swashbuckler were the heroes of Russia's first eastward expansion ... opening the way to an empire beyond the Ural Mountains" — і до цього ілюстрація на цілу сторінку — гетьмана Петра Конашевича - Сагайдачного (з підписом і його гербом!).

ARTS OF RUSSIA, editor Thomas Froncek:

"themes and images from traditional Russian art" є показані прикладом: сцени з Довженкового фільму „Арсенал" 1929 р.; або керамічною кафлею, на якій показана пара гуцулів в танку (ст. 122). Фільм „Тіні забутих предків" належить також до „російського" мистецтва.

Підхід редакторів є підсумований у: Introductory essay by James H. Billington, Professor of History, Princeton University:

p. 10 *"Like America, Russia was and remains a multicultural melting pot*, the conglomerate Great Russians of the central and northwestern USSR providing only a slim majority of the population."

Лариса Онишкевич
Трентон, Н.Дж.

МІЖ МУРАМИ

1.

Надо мною,
над стелею гамір:
Там бушує Івасик-Кутасик.
Він опуку копає ногами
Ще й ковінькою
бідну лупасить.

А вона,
та страждена опука,
Скакелюхою скаче і стука,
А вона стугонить і рокоче,
Невгавуча від ранку до ночі.

І за хатою стуки і гуки:
Там у сквері,
між мурами тими
Булавами дубасять опуки
Трохи більше
на зріст галатини

2.

І згадав я свій кут
на Вкраїні,
Де співали сади солов'їні
І пахучі бузки воркували,
Як зозулями весни кували.

І згадав я потоки і броди,
А між ними
ставок тиховодий,
Очерет пригадав, верболози,
Осоку, лепеху і рогози...

Там бродили ми радо, охоче,
До усього малі розглядались,
Там на світ
розкривалися очі,
І про світ
ми знання набирались.
І були там м'ячі (чи опуки),
Навіть стріли, тятиви і луки,
Перегони, змагання, двобої —
Для відпруги снаги молодої.

3.

Там усе — і забава, і школа.
Тут м'ячі і бейзболи довкола,
А над стелею бідний Івасик
Безупину опуку лупасить.

С. РИНДИК

Валентин Шагай

„ЖИДІВСЬКА ПОВІСТЬ"

(3)

Вийшовши від Зільбермана на вулицю, Сролик побачив, як поліція стягала з стовпа червоний прапор, що його повісили комуністи під час політичної демонстрації. Перед крамницею кошерних ковбас стовпилися люди: шиба вибита каменем. Жид-комсомолець вибив ш и бу жидівському крамареві. По другому боці вулиці стояв польський с т у д ент-корпорант і сміявся.

Вмить Сроликові уявилося трагічне коло жидівського життя: всі ненавиділи всіх. Зільберман ненавидів бундиста-Зільбермана, Зільберман-бундист н е н авидів Зільбермана з робітничої сіоністичної партії, Зільберман із Поале-Сіону ненавидів Зільбермана-бетарівця, а над ними всіми стояв польський антисеміт, який не знав, що чекає на нього самого із рук Гітлера. Сролик здвигнув плечима і пробурмотів: „А фолк! А лянд! А велт!"

Єдиний вихід із цього зачарованого кола бачив Сролик у повстанні. „Юдея палає в крові й вогні — і постане, як і палає в крові й вогні". Такий був клич бетарівського руху.

Перший т е р о ристичний акт стався в 1938-му році. Шломо Бен Иосиф, родом із Луцька, бетарівець, із власної спонуки виконав цей акт у Палестині, обстрілявши із кріса автобус, в якому їхали араби. Ніхто з арабів не був убитий, бо вони, рятуючись, попадали на підлогу. Жаботинський схвалив цей вчинок. Бен Иосифа повісили. Коли йшов він на смерть, за ним ступав Жаботинський, а за Жаботинським Сролик, як його адьютант.

Сролик заприсягся всі свої сили віддати для оборони жидівського народу. Алеж як обороняти нарід, який сам не хоче боронитися? Страхіття діялися в СССР, але страшніше було те, що топтаний нарід не знайшов у собі настільки відваги, щоб протестувати і боротися. Усі Сталінові злочини знаходили оборонців серед жидівського народу або замовчувалися, в кращому ж разі викликали дешеві співчування.

В 1930-их роках кібуци виїздили до Палестини з червоними прапорами, співали „Інтернаціонал". Вони чекали на чудо — світову революцію. Ж а б о тинський просив польське міністерство закордонних справ: „Віддайте мені жидів, віддайте бодай молодь, дозвольте їм виїхати без британської візи в Палестину, щоб вони могли промостити нам дорогу для інших — для жидівської маси, яка вам непотрібна".

У 1938-му році польський уряд готовий був допомогти нелеґальній еміґрації, яку бойкотували офіціяльні сіоністичні круги і проклинали моралісти. Польський уряд давав звільнення молодим жидам, зобов'язаним до військової служби. За кожного звільненого діставав шістнадцять фунтів стерлінгів. Жидівські представники сиділи у варшавському старостві й самі видавали пашпорти на виїзд ,а п о л ьський службовець потім підписував їх, не читавши. Звільнених юнаків висилали з портів Середземного моря, через Констанцу над Чорним морем. Кораблі забирали людей вночі, а вдосвіта вони мусіли зникнути. Підкуплювали поліцію, яка підганяла, щоб робота йшла скоріше.

У Варшаві дванадцятирічний жидок купив собі пероніvку і сховався під лавкою. Жиди не знали, як перепачкувати його на корабель. Атлетичної будови бетарівець Ставський обняв поліцая, і хлопчик пробіг поміж його ноги. Через дев'ять років після того Ставський згинув на порозі Ізраїлю, на кораблі „Альталена". Його застрілили жидівські „оборонці законности й порядку", а хлопчик, якого врятував Ставський, живе в Ізраїлі.

Наприкінці 1937-го року, на основі порозуміння Жаботинського з польським урядом, прибуло з Палестини до Польщі тридцять шість добірних членів терористичної організації „Ірґун". Половина з них це були „сабри" (жиди, народжені в Ізраїлі), що не знали польської мови. Для них зорганізовано чотиримісячний військовий вишкіл в околицях Кракова. Польські інструктори мали за такий час підготовити провідників у воєнних діях у Палестині.

Ще ніколи польські офіцери не мали діла з такими жидами. „Це не люди, а чорти", — говорили поляки. Працювали ті юнаки по двадцять годин на добу. Щоб навчити польського рекрута розбирати й складати кріс, потрібний був місяць, а ті жиди вивчали цю штуку за одну годину. Товариші „сабрів", що походили з Польщі, перекладали їм вказівки офіцерів.

4-го вересня 1939-го року на переповнений поїзд, що їхав у напрямі Львова, впало з німецького літака дві бомби. Із одного з вагонів вибіг Сролик. Його зараз же забрали до роботи: витягати ранених, складати трупи на купу, копати спільну могилу для кількох десятків убитих. Сролик проказав над гробом заупокійну молитву „Ель Молє Рахамім", поправив наплечник і першим автобусом, який над'їхав, вирушив до Львова.

У Львові застав Сролик те саме, що й у Варшаві: безнастанні налети, пожежі, товпи втікачів, що вул. Леґіонів обернули на циганський табір. Заїхав із приятелем до „Французького готелю", щоб звернути гроші записаним на нелеґальний виїзд, який оплатила була за них „Алії Бет", організація, що займалася нелеґальним виїздом. З готелю з повибиваними вікнами розбіглася вся прислуга.

Львів зайняла червона армія. Почалися лови на людей. Гітлерівцям услужливі поляки п о к а з ували пальцями: „Оце жид!" По совєтському боці вказували червоноармійцям услужливі жиди: „Оце контрреволюціонер! Оце сіоніст-фашист!" І сталося так, що вже в перших днях якийсь із жидівських комуністів пізнав Сролика на вулиці і прикликав міліціонера. Сролика арештували. На щастя, переслухував його не жид, і це його врятувало. Це була перша осторога, що треба втікати із Львова.

Сролик хотів був із приятелями дістатися через Снятин у Румунію. У Снятині бував він не раз, бо там була група бетерівців, для якої привозив він фунти стерлінгів на дорогу. Снятин залишився у його пам'яті як спокійне, сонне містечко над Прутом із затишними домиками в зелені, з церквами, високою баштою і ринком, повним українських і молдаванських жінок. Золота кукурудза сушилася на дахах селянських хат. А тепер той Снятин був недосяжний, як неповоротна м и н увшина: румунський кордон був замкнений.

(Далі буде)

Свято на пошану Олени Пчілки

В неділю, 18-го жовтня в Літературно - Мистецькому Клюбі, за стараннями Культурно - Освітньої Референтури Окр. Ради СУА в Ню Йорку, відзначено 40-річчя з дня смерти Олени Пчілки, письменниці, поетеси, журналістки й етнографа.

Доповідь про життя і творчість Олени Пчілки виголосила п-і Люба Волинець. Вона розповіла про тяжке життя письменниці, про її літературну творчість і мужню поставу в обороні української мови, яка в тих часах була заборонена на Україні. Оповідання п. н. „Збентежена Вечеря" відчитала із зворушенням Світлана Луцька. Дві поезії „На Шевченковій могилі" і „Великий Пророк" віддеклямувала з чуттям п-і Валя Левинська. Третю поезію рецитувала Аня Кореньовська. До морального успіху свята, причинилася своїм присутністю дочки письменниці п-і Борисової, яку присутні привітали рясними оплесками.

Свято в честь Олени Пчілки попередила Конференція Культ.-Освітніх референток О.Р.СУА в Ню Йорку. У програму входили: доповідь ред. Л. Бурачинської „Про Нашу Обрядовість"; „Панель". У своєму рефераті ред. п-і Бурачинська згадала головно про наші церковні і родинно-громадські обряди. На кінець заохочувала членство до плекання нашого обряду і традицій. В Панелі взяли участь п-і: Галина Титла — „Українська книжка на еміграції", Діда Вовчук — „Виставка книжки" і Оксана Щур — „Літературні вечори". Модератором панелю була Мирослава Савчак. В дискусії забирали слово п-і: І. Рожанковська, І. Падох, І. Бенцаль, М. Савчак, М. Баран й інші. Обидві імпрези відкрила а головна О.Р. І. Рожанковська а проводила, А. Сливка, культ.-освітня реф. О. Р.

Поміж обома імпрезами, господарча комісія під проводом Катрусі Папуги угостила присутніх кавою і солодким.

М. Демидчук
прес реф.

У першу річницю смерти о. д-ра Б. Липського

У першу річницю смерти сл. п. митрофорного протоерея о. д-ра Богдана Липського, колишнього професора Богословської Академії у Львові, дня 12-го жовтня ц. р. були відслужені Святі-Заупокійні Літургії у Святомиколаївській Церкві в Торонті, парохом якої Покійний був довгі роки, у Соборі св. Софії в Римі та в інших місцевостях Канади і ЗСА. Соборну Святу Літургію у Святомиколаївській Церкві відслужив парох о. Іван Сиротинський у сослуженні о. Ю. Микитина та о. Б. Остаповича. Дияконував о. Остап Гошуляк.

Дня 11-го жовтня ц. р. в годині 4-ій по полудні відбулось на цвинтарі Мавнт Гоуп у Торонті посвячення пам'ятника на могилі Покійного, що його побудовано старанням родини о. д-ра Богдана Липського. Проєкт пам'ятника виконав архітект Володимир Луців, чоловік сестрінки Покійного о. Богдана. При численній участи мирян Торонта акту посвячення довершив Всесв. о. митрофорний протоєрей Петро Хомин у сослуженні оо. Івана Сиротинського, Ю. Микитина, О. Гошуляка, Б. Остаповича та Н. Галядзи.

У понеділок 12-го жовтня 1970 р. у Святомиколаївській Церкві в Торонті Преосвященний Кир Ізидор відслужив Архиєрейську Заупокійну Святу Літургію за спокій душі о. д-ра Богдана Липського в сослуженні оо: пароха І. Сиротинського, Ю. Микитина, а дияконував о. О. Гошуляк. Співав хор Святомиколаївської Церкви під орудою проф. І. Ковалева.

На могилу біля пам'ятника Покійного о. Богдана молодь Рідної Школи при Святомиколаївській Церкві в Торонті склала вінок із виновним написом: „Молодь Рідної Школи її основоположникові". Приявні зворушені такими виявами пам'яті довго коментували цей напис, бо о. д-р Б. Липський присвятив усі свої сили і працю нашій молоді. Його заходами збудовано Рідну Школу, в якій навчається кілька сотень української молоді всього того що наше, українське та рідне! За почином о. д-ра Липського розмальовано чудово Святомиколаївську Церкву в рідному візантійсько - українському стилі.

Могила ревного священослужителя, що ціле життя своє горів любов'ю до рідної Церкви, її світлого та найкращого обряду і традицій, довго нагадуватиме сучасникам і прийдешнім ім'я о. Богдана. Він залишив парафіянам Святомиколаївської Церкви в першу чергу, два тривкі пам'ятники, а саме: Рідну Школу та чистий наш український обряд і традиції. Залишив о. д-р Б. Липський свою цінну книгозбірню на власність Українського Католицького Університету в Римі. Його дорогоцінні невидруковані ще праці про наш церковний обряд, традиції, про Святу Літургію і про Патріярхат нашої Церкви повинні в наступному році появитися друком.

Бл. п. о. Богдан Липський

Н. Н.

ВИРІЗНЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО МАЛЯРА

Ню Йорк (П. М.) — На виставці картин в Гайнес Фолс, Н. Й. п. Тарас Шумилович дістав друге місце за свій образ „Українська танцюристка". Він виставляв також на групових виставках в Теннерсвіл і в Стемфорді, з нагоди століття оснування цих місцевости. Про ті групові виставки подавали звідомлення місцеві газети, як „Мюррей Гілл Нюз" і „Вінгдем Джорнал".

СТАРШІ УКРАЇНЦІ В 4 ПРИТУЛКАХ У НІМЕЧЧИНІ

Мюнхен. — Старші й не забезпечені достатньо українці мають право жити в окремих притулках-„альтерсгаймах" у Зах. Німеччині. „Бюлетень" Центрального Представництва Української Еміґрації в Німеччині, ЦПУЕН, в числі 34 сповістив, що українці живуть скупчено в 4 таких притулках: у Мюнхені, Кельні, Дорнштадті біля Ульму та в Дармштадті. Закликається старших українців поселюватись гуртом, бо тоді вони матимуть власне коло, спільні зацікавлення, пресу рідною мовою і час до часу рідні Богослуження. Самотнім старшим варто звертатись до ЦПУЕН по інформації.

Ділимося сумною вісткою з Рідною, Приятелями і Знайомими, яка дійшла до нас з України, що дня 6-го вересня 1970 р. о год. 10-ій ранку відійшла у Вічність на 82-му році свого трудолюбивого життя наша Найдорожча МАТИ і БАБУНЯ

бл. п. ЮЛІЯ ДІДЮК з дому ДМИТРОВСЬКА

ПОХОРОН відбувся 8-го вересня 1970 р. о год. 7-ій рано.

В глибокому смутку:
ВАСИЛЬ і д-р ІВАН — сини
ЛІНА і ЙОСИФА — невістки
БОГДАН, ЯРОСЛАВ, ХРИСТИНА, МАРУСЯ і ІВАН — внуки в Америці і Канаді
АННА — невістка і БОГДАН, СТЕПАН і МАРУСЯ — внуки
та ближча і дальша Родина в Україні

НОВИЙ МІНІСТЕР

„Радянська Україна" з 21 жовтня сповістила що „міністром місцевої промисловости УССР" призначено Ю. Гаєвського. Про долю попереднього такого чиновника не згадано.

ЗНОВУ ЗВУЧИТЬ ОРГАН

Донедавна виключений із списку музичних інструментів у СССР орган найбільш придатний для виконання релігійної музики, почав знов набирати прав громадянства. „Своєрідний ренесанс переживає на Україні, сказано в „Молодій Україні" з 14-го жовтня, пришелець з минулих століть — орган". Тепер цей інструмент є в музичних залах у Києві, Донецьку, Черкасах, Львові, Коломиї. Для Київської консерваторії привезли великий орган, збудований у Сх. Німеччині, на 21 регістр. При Українському музично-хоровому Товаристві створено Секцію органної музики.

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
Найдорожчого і Незабутнього
МУЖА, БАТЬКА і ДІДУНЯ
бл. п. АЛЕКСАНДРА ТУРА
буде відправлена
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
в суботу, 31-го жовтня 1970 р.
о год. 9-ій рано
в церкві ЧЕСНОГО ХРЕСТА в АСТОРІЇ, Н. Й.
Запрошуємо Друзів і Знайомих взяти участь у Богослужбі.
СТЕФАНІЯ ТУР — дружина з родиною

Замість квітів на могилу
бл. п. МАРІЇ СЛОБОДЯН
складають на КОДУС в Сарсель:

Василь і Наталія САВИЦЬКІ	10.00 дол.
Борис і Уляна ГЛИНСЬКІ	10.00 дол.
Юліян і Марія САВЧАКИ	10.00 дол.

Зустріч громадянства метрополітальної округи Вашингтону з проф. д-ром Володимиром Кубійовичем

З ініціятиви Вашингтонського Осередку Праці Уладу Пластових Сеніорів та заходами місцевого Осередку Наукового Товариства ім. Шевченка і Відділу Української Вільної Академії Наук організовано тут Бенкет-Зустріч громадянства з проф. д-ром Володимиром Кубійовичем, головним редактором Енциклопедії українознавства, для вшанування 70-річчя з дня народження і 50-річчя наукової праці.

Зустріч відбулася 25-го вересня 1970 р. в ресторані Роял Армс і пройшла з великим моральним та матеріяльним успіхом.

Ювілейну зустріч громадянства з Достойним Ювілятом відкрив голова Організаційного Комітету і тостмайстер, д-р Роман Барановський, вітаючи Ювілята та гостей. Він підкреслив значення наукової праці ювілята, головно Енциклопедії Українознавства, яка є одним з найбільших надбань у вільному світі.

Вечір започатковано вечерею, до якої молитву провів місцевий парох Церкви Святої Родини о. Мирон Созанський.

Після вечері привітав ювілята від Українського Робітничого Союзу головний радний ред. Д. Корбутяк. Після того тостмайстер покликував до слова намічених промовців.

За почесним столом, крім ювілята, сиділи найближчий співробітник і фінансов и й референт ЕУ, відомий політичний і пластовий діяч д-р А. Фіголь, парох Української Католицької Церкви о. М. Созанський та організатори Зустрічі.

Тостмайстер представив також присутних на залі голів місцевих установ та чільних громадян, директора Українського Відділу Голосу Америки, п. М. Терпака, голову найстаршого і найчисленнішого товариства у Вашингтоні Об'єднання Українців Вашингтону та одночасно голову Відділу УНС, пана Богдана Ясінського, голову Товариства за Патріярхальний устрій д-ра Євгена Гіля, голову Відділу УККА д-ра Степана Курилася, голову Відділу УВАН проф. д-р І. Лисяка-Рудницького, голову Осередку НТШ проф. д-ра Ю. Старосольського, голову Осередку Праці Уладу Пластових Сеніорів інж. Євгена Яросевича, голову Відділу Т-ва Українських Інженерів інж. д-р Ігоря Богачевського, голову Пластприяту паню Марту Андрійович, голову Відділу ОБВУА інж. В. Сім'янцева, ректора Духовної Семінарії о. монсін. д-ра В. Макуха, голову Станиці Дивізійників пана О. Зинюка, голову Православної Громади п. Анатоля Гайдара, голову Відділу Провидіння д-ра П. Оришкевича, представника Відділу АУА пана Б. Козака, члена Митрополичої Ради п. мгра К. Варварова, співробітників ЕУ проф. П. Одарченка і проф. Католицького Університету о. д-ра М. Войнара.

Першу доповідь виголосив колишній докторант проф. Кубійовича д-р П. Оришкевич, на тему „Проф. Кубійович, як географ". Другим з черги промовцем був проф. д-р Іван Лисяк-Рудницький, активний співробітник ЕУ, який говорив про наукову політику ювілята.

У мистецькій частині дані Анна Гавдяк, при акомпанiменті панни Ляриси Дячок, відспівала три пісні,Мак — Весоловського, Русалку — Дворжака і Колись дівчино мила — Ярославенка.

Черговим промовцем був фінансовий референт ЕУ д-р А. Фіголь, який подав багато цікавих моментів з праці головного редактора ЕУ та його найближчих співробітників, підкреслюючи постійну журбу за фінансові засоби.

Опісля тостмайстер попросив до слова ювілята, який з властивою йому скромністю і щирістю подав низку цікавих і мало відомих подробиць свого життєвого шляху і своєї наукової праці, а опісля розповів про свою діяльність за часів німецької окупації, коли він очолював Український Центральний Комітет. Потім ювілят спинився на своїй науковій праці після війни, коли за його почином відновлено у вільному світі Наукове Товариство ім. Т. Шевченка і започатковано Енциклопедію Українознавства.

Ювілят підкреслив, що Енциклопедія Українознавства була поштовхом до видання Української Радянської Енциклопедії та інших подібних праць. В Києві видали недавно англомовну Українську Енциклопедію у відповідь на подібне видання на еміґрації. На кінець своєї промови ювілят щиро подякував усім співробітникам і жертводавцям, які своєю працею чи пожертвами уможливили появу восьми томів ЕУ (в тому 5 томів гаслової частини).

Ювілят висловив переконання, що наша спільнота належно доцінює значен н я ЕУ і напевно поможе успішно закінчити це велике діло.

Присутні буркливими оплесками та повстанням з місць віддали пошану ювілятові.

Під час бенкету були виставлені географічні карти проф. Кубійовича і комплект видань ЕУ, що їх присутні оглядали з цікавістю.

Увесь прибуток з Бенкету-Зустрічі в сумі понад 1000 долярів призначено на докінчення гаслової частини ЕУ 2.

Роман Барановський

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Відзначили річницю Синоду

Чикаго (Н. Н.) — У неділю 4 жовтня українська католицька парафія „Святих Володимира й Ольги в Чикаго відзначила першу річницю Архиєпископсько г о Синоду торжественною літургією в намірені повності і патріярхату УКЦеркви та святочним зібранням. Біля церкви члени Братства Молоді Св. Бориса і Гліба продавали ювілейні жетони, видані Товариством за патріярхальний устрій.

Врочисті збори влаштувало Сестрицтво Покрови Пресвятої Богородиці та Братства Св. Андрія Первозванного. В залі православного собору Св. Володимира зібралося близько 250 членів цих товариств та гостей, які засіли за столами. Збори відкрила заступниця голови Сестрицтва Орися Городиловська, попрохавши о. сов. П. Джулинського провести молитву та висловити кілька думок до відзначуваної дати. Основну промову про значення Архиєпископського Синоду та стан здійснення його постанов виголосив д-р В. Маркусь, заступник голови Братства. Доповідач зреферував постанови, скоментував їх та подав, наскільки і як вони досі здійснюються по різних спархіях. Він також накреслив завдання для мирян, як вони мають реалізувати помісні права нашої Церкви. Д-р Маркусь опублікував у видавництві Братства Св. Андрея працю на тему „Синод і помісна дійсність в Українській Католицькій Церкві". Потім інж. С. Голяш поділився деякими новинами про стан наших змагань за помісність, д-р Р. Смик говорив про збірку фондів на потреби Верховного Архиєпископа, промовляв теж д-р А. Гасцький, голова Братства С. Андрея.

Була також коротка мистецька програма у виконанні молоді з Братства Св. Бориса і Гліба. Молоде ч и й струнний ансамбль відіграв „Спомин з гір" В. Безкоровайного та ін. В ансамблі виступали учні В. Чижика: А. Мельник, Хр. Трощук, П. Ковша, Р. Савин, Я. Дзвінік і Ю. Мельник, при фортепіяні була І. Квірба х. Христя Косарчин деклямувала з поезій Лесі Українки, а Марта Косарчин та Дарія Івахів проспівали в'язанку пісень у супроводі гітар. Група дівчат викинали ритмічні вправи, до чого їх підготувала вчителька пані Сеник. Присутні прослухали ще із грамофонного запису американської фірми „Апон-Рекордс" уривки з римських врочистостей, а головно промову Блаженнішого Йосифа, сен. Юзика та привітання Святішого Отця. Співом „Боже Великий" закінчено цю скромну, але достойну врочистість, після чого сестриці частували учасників кавою і солодким.

„БРЕЖНЄВ ГНЬОТ ЛІПУ"

(Закінчення зі стор. 1ої)

ному московському готелі видніє напис „Украина". Службовці того готелю одягнуті в українські строї, але української мови вони не розуміють. А де можна побачити в Москві пам'ятники, присвячені історії, культурі, побуту неросійських народів СССР? Все обмежується, здається, пам'ятником Тарасові Шевченкові, якого за Хрущова побудували в Москві тому, що саме тоді пам'ятника Шевченкові ставили у Вашингтоні.

Урядові установи в Москві, як партійні, так і державні, зовсім не мають федеративного характеру. Накази йдуть з Москви, а колонії, тобто „союзні республіки" їх мусять виконувати.

Говорячи про „багатонаціональний Казахстан", Брежнєв а х в а л я в с я : „Так скрізь у нашій країні". Знову невірно, мусів би сказати: „Так скрізь у неросійських республіках". Міг би й кілька фактів подати. Ось на Україні в музеї на могилі Тараса Шевченка відвідувачі довідуються про „вплив" на великого українського поета російських революціонерів Чернишевського й Добролюбова. Насправді ж, коли Шевченко був уже зрілим майстром, то ці двоє ще під стіл пішки бігали. В тому ж музеї чомусь на всю стіну вивісили портрет Максима Горького. Невже московські посіпаки в Україні вважають, що й Горький мав „вплив" на Тараса Шевченка? В українських містах, зокрема в Києві, дійшло вже до того, що його мешканці, а особливо державні службовці просто бояться розмовляти на вулицях та в установах українською мовою.

Тим часом в РСФСР — в Росії жадної неросійської школи нема. Навіть нема шкіл, де б викладали мову якоїсь „союзної республіки". Хоч як багато українців живе на терені РСФСР, але навчатися вони мусять тільки російською мовою. „Здесь русский дух, здесь Русью пахнет" — так було за білих царів, так є й за царів червоних. Ось тут уже цілком на місці слова Брежнєва: „Це, товариші, і є конкретне втілення на практиці ленінської політики дружби радянських народів, ленінської ідеї інтернаціоналізму".

— КОРОТКІ ВІСТІ —

В ІЗРАЇЛІ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ боротьба між так званими реформованими й ортодоксійними визнавцями мойсеєвої віри. Президент Єврейського коледжу в Єрусалимі, д-р Нелсон Глюк, надаючи почесний докторат ізраїльському прем'єрові Голді Меїр, висловив у своїй промові переконання, що в Ізраїлі настане „повна свобода релігійної практики в усіх ділянках життя" — проти якої висловлюється ортодоксійний рабінат.

ЯПОНІЯ МАЄ тепер 259.058 вояків і вона ніколи не висилатиме їх на будь-яку війну поза межами Японії, — проголосив японський уряд. Він видав „Білу Книгу" про військову політику уряду прем'єра Ейсаку Сато. Японія має договір з Америкою, що у випадку ворожої агресії проти Японії Америка поспішить їй з допомогою.

ЗАХІДНЬО - НІМЕЦЬКИЙ КАНЦЛЕР ВІЛЛІ БРАНДТ ПОТВЕРДИВ ще раз, що Західня Німеччина не ратифікує підписаного недавно у Москві німецько - совєтського пакту ненагресії, поки не буде поліпшена ситуація довкола Західнього Берліну. Брандт заявив, що совєтськ проводирі знають про це. Водночас він виявив певність, що втримається його уряд, який — після переходу 4-ох послів із союзницької Вільної Демократичної партії до опозиції — спирається на більшості тільки 6-ох голосів у 436-членному парляменті.

АЛЬЖИРСЬКІ ВЛАСТІ ЗАБОРОНИЛИ заповіджену раніше пресову конференцію двох злочинців - втікачів з Америки лідера „чорних пантер" Елдриджа Клівера і Тімоті Лірі, пачкаря і пропаґатора наркотиків. Пропускають, що Альжирія, яка — після старшинського перевороту проти монархії і заведення там лівого режиму стала одною із найрадикальніших арабських країн та прибіжищем для американських втікачів, таки не хоче надто одверто конфліктувати з Америкою.

КОМУНІСТИЧНИЙ КИТАЙ ЗВІЛЬНИВ з в'язниці британського громадянина Пітера Кроча, що його в'язнили в Шангаї від квітня 1948 року. Він був старшиною на британському вантажному кораблі, який ніби заплив на води Китаю.

23-ЛІТНІЙ БАЛЕТМАЙСТЕР ОЛЕКСАНДЕР ФІЛІПОВ, ЯКИЙ ВТІК ІЗ СОВЄТСЬКОГО СОЮЗУ на Захід, вперше з успіхом виступив на сцені в американському балеті в Роклєнд коледжі. Цей виступ був потрібний йому для заробітку на хліб, доки тривають його переговори з Американською Балетною Компанією, „Ню Йорк Таймс" з 19 жовтня високо оцінив молодого втікача-балетмайстра.

Наукова Конференція УСІ

(Закінчення з 1-ої ст.)

ких науковців, популяризував соціологічні студії, мав широкі зв'язки з неукраїнським науковим світом.

Д-р Роман Дражньовський, у своїй доповіді „Потреба й можливості дослідів над розселенням української еміґрації" стверджував, що можливості успішного перепису в поодиноких країнах поселення мають добрі передумови, хоч пов'язані будуть з великим вкладом праці і фінансів і вимагатимуть дбайливої підготови й докладного планування.

В дискусії проф. В. Кубійович був іншої думки, вважаючи, що тільки картотека громадсько активних українців є можлива. Д-р Р. Сосновський інформував про Статистичну Комісію СКВУ і висловив вдоволення, що науковці цікавляться активно переписом українців в діяспорі.

Доповідь д-ра В. Нагірного не відбулася. Присутніх було понад 500 зацікавлених тематикою осіб.

РЕСТАВРУЮТЬ ШЕВЧЕНКІВ БУДИНОЧОК

Директор Київського Музею Т. Г. Шевченка, К. Дорошенко, повідомила, що знайдено старі креслення і світлини, за якими незабаром буде реставровано будиночок, де перебував Тарас Шевченко в 1846 році і де від довгого часу міститься Музей. Виявилось, що ні зовні, ані всередині той будиночок у минулому не мав такого вигляду, як має тепер. У кімнатах одноповерхового будиночку в провулку ім. Т. Шевченка буде виставка, яка розповість про перебування Кобзаря в Києві.

СИРОТИ В ШКОЛАХ-ІНТЕРНАТАХ

Діти - сироти в школах-інтернатах мають особл и в і труднощі. Коли на совєтські свята дітей відпускають на короткий час до батьків, або ж батьки приїздять до них — до сиріт не приїздить ніхто. „Радянська Україна" з 20 жовтня в нарисі „Дім для хлоп'ят згадує, що сироти ходять навіть босі: „Термін носіння взуття для учнів інтернату великий. Там, де є батьки, проблема розв'язується просто: батьки купують ще одну пару. А як нема батьків?"Помічник прокурора Шевченківського району міста Києва стверджує, що тоді дирекції інтернатів ідуть на порушення фінансової дисципліни", себто самовільно купують босим дітям черевики.

МЕДВІДЬ"

Під таким наг. надрукувала „Радянська Україна" з 11 жовтня вістку про випадок, що стався 70-річному Іванові Клонцаку біля с. Кіндратова на Турківщині, Львівської області: розшукуючи корову в гайку, він побачив колоду й став на неї, щоб оглянути околицю. Але „колода" раптом заревіла й піднялась, а старий злетів на землю із спини ведмедя. Притомившись мертвим, він врятувався від справжньої смерти: ведмідь його обнюхав і пішов у ліс, а І. Клончак пошкандибав до лікаря, бо побився.

Будова хмаросягу УНС приспішує відnову Джерзі Сіті

(Закінчення із стор. 1-ої)

будинком і „бажання винайму є таке сильне, що ми радше винаймаємо цілі поверхи, ніж їх частини", — заявив Лисогір.

„Він уважає, що це є наслідком незвичайно корисного приміщення на Exchange Place. Український Народний Союз, що нараховує 90,000 членів, має свою головну канцелярію в Джерзі Сіті від останніх 50 років", — сказано в повідомленні.

Прокладання нафтопроводу у Карпатах

Київ. — Від Бродів Львівської области до кордону з Чехо - Словаччиною простягаються великі рури, якими тече нафта до ЧССР, Польщі та інших країн - сателітів, за економічними договорами й зобов'язаннями збоку СССР. У жовтні було прокладено останні 80 кілометрів рур, і тепер вся траса нафтопроводу „Дружба" через Карпатські гори сягає 324 кілометри довжини. Крім цього, будуються дві великі потужності нафтопомпувальні станції біля Брод і біля села Козяви, поблизу Середньоверецького перевалу в Карпатах. Вони будуть вальні станції біля Бродів і тупного року: „Тоді, — сказано в „Радянській Україні" з 9-го жовтня, — постачання рідкого палива по нафтопроводу „Дружба" в ЧССР набагато зросте".

ТАРЗАН, Ч. 6453. З'являється знову доктор Доміні лоди

Медсестро Наомі, Тарзане, підождіть на мене!

Без уваги на те, що тут діється, Тарзане, жадаю, щоб ти припинив це! Забери тих дикунів геть від мене!

Хай доктор Доміні не хвилює тебе, Наомі! Вони не впустять його сюди! Але вони не зроблять йому нічого злого!

У мене голова йде обертом, коли пробую розгадати, що вони планують для мене!..